

YARGITAY KARARI

Yargıtay 5. Hukuk Dairesinden:

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L Â M I

Esas No : 2022/15773
Karar No : 2023/718

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İstanbul Anadolu 5. Sulh Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 23.06.2022
SAYISI : 2020/992 Esas, 2022/703 Karar
DAVACI :
DAVALI :
DAVA TARİHİ : 23.12.2020
KARAR : Kabul

Taraflar arasında, İlk Derece Mahkemesinde görülen itirazın iptali davasında davanın kabulüne karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; site ortak giderinin tahsili amacıyla başlatılan icra takibine borçlu tarafından yapılan itirazın iptalini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; ödenmemiş ortak gider borcunun bulunmadığını, ayrıca davacı site yönetiminin kusuru nedeniyle uğradıkları zarar bedelinin icra takibinde talep edilen alacak ile takas edilmesini talep ederek, takas-mahsup definde bulunmuş ve davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın kabulüne kesin olarak karar verilmiştir. Mahkeme gerekçesinde; davalının, sitede bulunan açılır kapanır kapının bozuk olması nedeniyle telefonunun düşüp kırılması sonucu telefon bedeli kadar alacağına yönelik takas talebinde bulunduğu, ancak asıl alacağın 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'nun (634 sayılı Kanun) 20 nci maddesinden kaynaklanan malikin ortak giderlere katılma borcu olmasına karşın davalının takasa konu alacağının tazminata ilişkin olup aynı türden kaynaklanan alacaklar olmadığı bu nedenle de dava sebeplerinin farklı olması nedeniyle takas talebinin hükme esas alınmadığı belirtilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ**A. Kanun Yararına Temyiz Yoluna Başvuran**

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararının kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiştir.

B. Temyiz Sebepleri

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 139 uncu maddesinin birinci fıkrasında iki kişinin, karşılıklı olarak bir miktar para veya özdeş diğer edimleri birbirine borçlu olmaları halinde, her iki borç muaccel ise her birinin alacağını borcuyla takas edebileceği düzenlenmiş, aynı maddenin ikinci fıkrasında alacaklardan birinin çekışmeli olması halinde dahi takas ileri sürülebileceği belirtilmiştir. Şu

halde mahkemece, davalının ileri sürdüğü takas definin konusunun da davacının talebi gibi para olduğu gözetilip takas definin diğer şartlarının somut olayda bulunup bulunmadığı gözetilip sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçeyle davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı bulunduğundan hükmü kanun yararına temyiz ettiklerini belirtmişlerdir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, ortak gider sebebiyle başlatılan icra takibine yapılan itirazın iptali davasında, davalının site yönetiminin kusuruna dayalı tazminat alacağının takas define konu edilip edilemeyeceği hususuna ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca ilk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

2. Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca karar kanun yararına bozulur ve bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

3. 6098 sayılı Kanun'un "Takas" kenar başlıklı 139 uncu maddesi "*İki kişi, karşılıklı olarak bir miktar para veya özdeş diğer edimleri birbirine borçlu oldukları takdirde, her iki borç muaccel ise her biri alacağına borcuyla takas edebilir. Alacaklardan biri çekişmeli olsa bile takas ileri sürülebilir. Zamanışımına uğramış bir alacağın takası, ancak takas edilebileceği anda henüz zamanışımına uğramamış olması koşuluyla ileri sürülebilir.*" hükmünü içermektedir.

3. Değerlendirme

1. 6089 sayılı Kanun'un 139 uncu maddesi uyarınca iki kişi karşılıklı olarak bir miktar parayı veya konuları itibari ile aynı türden malı birbirine borçlu oldukları takdirde, her iki borç muaccel ise iki tarafın her biri borcunu alacağı ile takas edebilir. Sonuçta her iki borç da az olanı oranında sona erer. Takas edilecek alacaklar aynı nitelikte, aynı türden olmalıdır. Borçlar doğdukları anda aynı türden olabileceği gibi, sonradan da aynı türden olabilirler. Ancak takas hakkının kullanıldığı anda, mutlaka aynı türden olmaları zorunludur. Takas için gerekli olan bir diğer şart da alacağın muaccel olmasıdır. Alacaklı tarafından zaman itibarıyla ifası istenebilir bir borç olması gerekir. Takas edilecek alacağın muaccel olması, buna karşılık asıl alacağın (karşı taraf asıl alacağının) sadece ifa edilebilir bulunması yeterlidir. Takas hakkını ileri sürenin alacağı, dava edilebilir bir alacak olmalıdır. Takası ileri süren tarafın alacağının tartışmalı olması, takas ileri sürülmesine engel değildir.

2. Bu açıklamalar ışığında kanun yararına temyize konu olan esas konunun takas definin de alacakların aynı nitelikte olması hususundan ne anlaşılması gerektiğidir. 6089 sayılı Kanun'un 139 uncu maddesi birinci fıkrasında yer alan "*...miktar para veya özdeş diğer edimleri...*" ifadesi takasın diğer şartı olan karşılıklı alacakların aynı cinsten olma şartını ortaya koymaktadır. Edimlerin konularının aynı cinsten olmasından, "*borçlanılan edimlerin ifada birbirlerinin yerine geçebilecek nitelikte olması*" anlaşılmalıdır.

3. Mahkemece, karşılıklı edimlerin bir miktar para olduğu gözetilmeksizin sadece aynı hukuki nedene bağlı alacakların takas define konu edilebileceği yanlışlığı ile yapılan yargılamada davalının takas definin değerlendirilmemesi bu nedenle doğru görülmemiştir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle ;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

24.01.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.